

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030

**Niniejszy dokument zawiera najbardziej istotne elementy zawarte w Strategii Rozwoju
Gminy Blachownia na lata 2016-2030**

**Autor opracowania pragnie podziękować wszystkim uczestnikom prac warsztatowych
za poświęcony czas, odpowiedzialność w podejściu do spraw publicznych oraz
merytoryczne zaangażowanie w procesie budowania
Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030**

Spis treści:

- 1. Wprowadzenie**
 1. Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030
 2. Metodologia prac
- 2. Organizacja procesu tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030**
 1. Obraz środowiska lokalnego : diagnoza społeczno - gospodarcza
 2. Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych analizą SWOT
 3. Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego
 4. System monitoringu i ewaluacji Strategii
- 3. Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju**
 1. Nadrzędne dokumenty strategiczne
 2. Strategie zintegrowane
 3. Strategia rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”
 4. Strategia rozwoju Subregionu Północnego województwa Śląskiego
- 4. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych**
 1. Potencjał turystyczny
 2. Potencjał gospodarczy
 3. Kapitał ludzki
 4. Jakość życia
 5. Atrakcyjność przyrodnicza
 6. Zarządzanie rozwojem
- 5. Analiza SWOT**
- 6. Wizja i misja rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030**
- 7. Plan operacyjny Strategii rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030**
- 8. System monitorowania i ewaluacji Strategii rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030**

1. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, w kompetencjach realizowanych przez władze gminy.

Respektując obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce (tzw. nowy paradygmat rozwoju regionalnego) oraz wyzwania, przed jakimi stoi Gmina Blachownia, strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej.

Blachownia poprzez swoje korzystne położenie komunikacyjne przez Gminę przebiega droga krajowa 46 łącząca Kłodzko, Opole, Lubliniec, Częstochowę i Szczekociny oraz dwie drogi wojewódzkie 492 biegnąca z miejscowości Ważne Młyny do Blachowni i 904 rozpoczynająca się w Blachowni i kończąca we wsi Kolonia Poczesna. Przez Blachownię przebiegać będzie autostrada A1, zostanie tu wybudowany węzeł łączący autostradę z drogą krajową 46. W mieście znajduje się stacja kolejowa Blachownia. Powiązanie z powiatowym miastem Częstochowa, odbywa się autobusami PKS Częstochowa, pociągami PKP lub dzięki prywatnemu przewoźnikowi, MPK Częstochowa na prośbę mieszkańców Łojek realizuje kursy do przystanku Łojki.

Bogate walory przyrodniczo-kulturowe, stwarzają Blachowni perspektywę w 2030 roku stać się ważnym ośrodkiem funkcji lokalnych, charakteryzującym się rozwiniętą sferą gospodarczą i wysoką atrakcyjnością rekreacyjno-turystyczną. Wykorzystanie szans związanych z tymi przewagami, powinno stać się w najbliższej przyszłości jednym z najważniejszych wyzwań, stojących przed całą wspólnotą samorządową. W tym kontekście, u podstaw realizacji celów i kierunków interwencji Strategii leży nawiązywanie współpracy pomiędzy Gminą Blachownia a sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami.

Wyzwanie to sprawia, iż Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 zawiera zadania będące w kompetencjach innych szczebli samorządowych i partnerów gospodarczych oraz społecznych.

W systemie zarządzania polityką rozwoju, strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych i społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Dzięki temu dokument ten jest również narzędziem kierowania i intensyfikowania współpracy z partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi.

Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków interwencji niniejszej strategii, będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy, w tym również w związku z pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych.

Realizacja kierunków interwencji Gminy Blachownia, nierzadko będzie się wiązać z podejmowaniem współpracy pomiędzy samorządami wszystkich szczebli, partnerami społecznymi i prywatnymi. Stąd też Strategia nie obejmuje wyłącznie zadań będących w kompetencjach samorządu gminnego, ale wskazuje na rozwiązania niezbędne dla stałego i efektywnego rozwoju całej wspólnoty lokalnej.

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego

- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Długookresową Strategią Rozwoju Kraju do 2030 r.;
- Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.;
- Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020;
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2011-2020.

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez władze samorządowe Gminy Blachownia oraz ekspertów.

Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach szerokiej debaty publicznej, której elementem były w szczególności sesje z udziałem Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia Rozwoju Gminy Blachownia stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

Organizacja procesu tworzenia Strategii

Stały dyżur: w każdą środę w godz. 16.00-18.00 pok.19

I. Obraz środowiska lokalnego – diagnoza społeczno-gospodarcza.	
Faza przygotowawcza	<u>Terminarz spotkań:</u>
Organizacja i przeprowadzenie spotkań informacyjnych: z mieszkańcami gminy, organizacjami pozarządowymi, radnymi, sołtysami, pracownikami urzędu,	Pracownicy Urzędu: 15.07 Rada Gminy: 16.07 Sołtysi: 21.07 Organizacje pozarządowe: 20.07

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia 2016-2030

przedsiębiorcami,	Przedsiębiorcy: 23.07 Nabór deklaracji uczestnictwa w pracach zespołu do 23.07. 31.07 Powołanie zespołu przez Burmistrza Blachowni ds. strategii rozwoju Gminy
Przeprowadzenie badań społecznych: zbieranie wniosków, uwag, ankietyzacja oraz merytoryczne opracowanie zebranych danych, przygotowanie wszelkich materiałów niezbędnych do przeprowadzania badań, ankiet analiz, a także materiałów informacyjnych do Strategii	<u>Termin:</u> 23.07.-30.08. godz.16
Przygotowanie dokumentu diagnostycznego	<u>Termin:</u> 15.09 godz.16
Posiedzenie Grupy ds. Strategii Rozwoju Gminy	<u>Termin:</u> 17.08 godz.16
II. Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT.	
Potencjał turystyczny	<u>Termin:</u> 19.08 godz.16
Potencjał gospodarczy;	<u>Termin:</u> 19.08 godz.16
Kapitał ludzki;	<u>Termin:</u> 20.08 godz.16
Jakość życia;	<u>Termin:</u> 20.08 godz.16
Komunikacja, położenie;	<u>Termin:</u> 21.08 godz.16
Zarządzanie rozwojem	<u>Termin:</u> 21.08 godz.16
Rewitalizacja Gminy Blachownia	<u>Termin :</u> 25. 08 godz.16
III. Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego oraz włączenie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji	
Posiedzenie Grupy ds. Strategii Rozwoju Gminy	<u>Termin:</u> 28.08.
Konsultacje z mieszkańcami:	<u>Termin:</u> 22-12.09 Spotkania w sołectwach

1.1. Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 jest odpowiedzią na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, zachodzących w obrębie gminy, jak i w jej otoczeniu (rzeczywiste procesy i zjawiska - natury gospodarczej, społecznej, kulturowej, zarządczej, itp.), a także wynika z nurtu przesłanek formalno-prawnych, uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych wszystkich JST w kraju (konieczność przeglądu i weryfikacji Strategii w kontekście dostosowania założeń do wytycznych i rekomendacji, które płyną z dokumentów o charakterze nadrzędnym).

Wśród kluczowych czynników, determinujących potrzebę przygotowania Strategii na lata 2016-2030, należy zatem wymienić:

1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.

Gmina to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim mieszkańcy tworzący z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja demograficzna, społeczna i gospodarcza. Gmina funkcjonuje w interakcji z otoczeniem.

Szereg poważnych przeobrażeń, jak np.: ogólnoswiatowe spowolnienie gospodarcze (i związane z tym mniejsze dochody budżetowe), rosnące dysproporcje w rozwoju JST, czy zmiana obserwowanych trendów demograficznych, wpływa w dużym stopniu także na sytuację Gminy Blachownia. Nowa Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 winna się zatem opierać na konkretnych założeniach oraz definiować cele oraz kierunki interwencji, służące podnoszeniu jej konkurencyjności i przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych.

2. Dostosowanie Strategii Rozwoju Gminy Blachownia do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.

Ostatnie lata to okres weryfikacji oraz powstawania nowych i aktualizacji poprzednich wersji dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym szczebla krajowego i regionalnego. Aktualny system prowadzenia polityki rozwoju w Polsce, oparty jest o hierarchiczny układ dokumentów strategicznych, wzajemnie ze sobą spójnych i powiązanych.

Obejmuje wytyczne płynące ze strategii Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK) oraz 9 strategii zintegrowanych, w tym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR), wyznaczającej cele polityki regionalnej wobec poszczególnych terytoriów w kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich.

Nowy paradygmat polityki regionalnej, zdefiniowany w ramach KSRR, oparty jest o model polaryzacyjno-dyfuzyjny, zakładający pełne wykorzystanie naturalnych procesów

koncentracji i przepływów zasobów i osób, które ogniskują się w sieciach osadniczych, tworzonych przez duże ośrodki, przy jednoczesnym wzmacnianiu potencjału do absorpcji i dyfuzji procesów rozwojowych na obszarach położonych poza funkcjonalnymi obszarami miast wojewódzkich.

W tak ujęty system prowadzenia polityki rozwoju wpisuje się Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, stanowiąca z kolei podstawę dla konstruowania subregionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych. Uwzględnienie wytycznych i rekomendacji, płynących z dokumentów nadrzędnych, pozwoliło na skorelowanie Strategii Rozwoju Gminy Blachownia z priorytetami rozwojowymi województwa (wzmocnienie efektów rozwojowych poprzez jednoznaczne, wspólne określanie kluczowych kierunków interwencji), a w dalszej perspektywie na korzystanie z nowych narzędzi polityki regionalnej (np. kontrakt terytorialny).

3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy Blachownia z horyzontem czasowym nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz dokumentów nadrzędnych.

Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Blachownia sięga 2030 roku, czego bezpośrednim uzasadnieniem jest przyjęcie okresu obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020), a także zbieżnego z horyzontem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Ponadto, opracowanie Strategii na lata 2016-2030 zapewni spójność z perspektywą przyjętą dla nowej Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

4. Dostosowywanie Strategii Rozwoju Gminy Blachownia do tworzonego Subregionalnego Programu Rozwoju - dla subregionu północnego.

Subregionalny Program Rozwoju 2014-2020 ma za zadanie wskazać politykę rozwoju dla każdego z pięciu obszarów województwa Śląskiego w oparciu o ich atuty i przewagi rozwojowe - zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Ma także przyczynić się do większego zaangażowania i współpracy lokalnych środowisk na rzecz przygotowania wspólnych przedsięwzięć ważnych dla rozwoju subregionu. Docelowo SPR będzie prezentował zarówno politykę wspierania rozwoju poszczególnych subregionów, jak i uzgodnione w subregionach listy przedsięwzięć, które będą mogły uzyskać dofinansowanie ze środków nowego programu regionalnego, współfinansowanego ze środków europejskich.

4.1. Metodologia prac

Strategia Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej), prowadzący w efekcie do poprawy jakości życia

mieszkańców oraz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej i rekreacyjno-turystycznej gminy. Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-eksperymentalnym modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce. Podstawowe założenia i kierunki rozwoju opracował Zespół ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia Strategiczny, powołany przez Burmistrza Gminy Blachownia. W jego skład weszli m.in. przedstawiciele władz samorządowych gminy, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej. Prace Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia u prowadził zewnętrzny ekspert Marta Leżańska.

5. Organizacja procesu tworzenia Strategii

Publiczne zarządzanie strategiczne na szczeblu samorządu gminnego to kierowanie wieloobszarowym rozwojem w długim przedziale czasu, dzięki wykorzystaniu rzetelnej wiedzy płynącej z analizy i oceny bieżącej sytuacji oraz antycypowaniu spodziewanych scenariuszy rozwoju JST, a także dzięki przewidywaniu zmian w otoczeniu.

Zgodnie z tymi założeniami, proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Blachownia przebiegał wieloetapowo:

5.1. Obraz środowiska lokalnego - diagnoza społeczno-gospodarcza.

Celem pozyskania obiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz potencjału JST, przeprowadzona została diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Blachownia. Analizę przeprowadzono w oparciu o metodologię zastosowaną do delimitacji subregionów funkcjonalnych województwa Śląskiego. Główną motywacją było zachowanie spójności dokumentu strategii z jednym z głównych dokumentów nadrzędnych, czyli ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Zastosowana metoda pozwoliła na określenie potencjału rozwojowego Gminy Blachownia w przyjętych 7 obszarach badawczych (potencjał turystyczny, potencjał gospodarczy, kapitał ludzki, jakość życia, infrastruktura komunikacyjna, atrakcyjność turystyczna, zarządzanie rozwojem), ujmujących w sposób kompleksowy ogół zjawisk społeczno-gospodarczych, zachodzących na jej terenie. Każdy obszar podzielono w zależności od jego charakteru i stopnia złożoności na podobszary. W analizie poszczególnych podobszarów badawczych uwzględniono łącznie około 80 wskaźników statystycznych, które pozwoliły na przedstawienie poszczególnych aspektów badania w sposób mierzalny, zapewniający porównywalność oraz przeprowadzenie możliwie obiektywnej oceny i interpretacji poszczególnych zjawisk i trendów społeczno-gospodarczych.

Wykorzystano m.in. takie źródła danych statystycznych, jak:

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach;
- Ministerstwo Finansów;
- Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej;
- Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Katowicach;
- Urząd Statystyczny w Katowicach;

Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej stały się materiałem wyjściowym do analizy zasobów własnych i otoczenia (analiza SWOT) podczas warsztatów z Zespołem ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia, powołanym przez Burmistrza Gminy Blachownia. W niniejszym dokumencie, w rozdziale pn. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych zawarto najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy.

5.2. Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT.

Raport diagnostyczny, charakteryzujący podstawowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Blachownia, posłużył jako impuls do dyskusji dotyczącej zasobów wewnętrznych gminy oraz wpływu otoczenia zewnętrznego. W trakcie prac warsztatowych Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia dokonano oceny i analizy potencjału Gminy Blachownia, jej słabości oraz szans i zagrożeń istotnych z punktu widzenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego (analiza SWOT).

Ponadto, przeprowadzono rangowanie i pozycjonowanie elementów SWOT, grupując je na czynniki o silnym, umiarkowanym oraz niskim wpływie na rozwój gminy, co pozwoliło na ich uszeregowanie zgodnie z siłą oddziaływania. Wyniki analizy SWOT stały się podstawą do sformułowania podstawowych wyzwań i zagadnień strategicznych dla Gminy Blachownia.

5.3. Identyfikacja obszarów priorytetowych i sformułowanie planu operacyjnego.

Przedmiotem kolejnych prac warsztatowych stał się wybór obszarów priorytetowych i celów strategicznych oraz budowa planu operacyjnego Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030. W oparciu o wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT, dokonano identyfikacji obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) dla Gminy Blachownia. W efekcie przeprowadzonych z Zespołem ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia prac zdefiniowano 4 priorytety rozwojowe

OBSZAR 1. GOSPODARKA I EDUKACJA

OBSZAR 2. DZIEDZICTWO, TURYSTYKA, REKREACJA I OFERTA CZASU WOLNEGO

OBSZAR 3. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

OBSZAR 4. ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY

Kolejnym etapem prac warsztatowych z udziałem Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia było opracowanie matrycy Strategii Rozwoju Gminy Blachownia. Matryca powstała na bazie dokonanych wcześniej analiz i opracowań, wytycznych i założeń zawartych w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i regionalnego, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z opracowanej uprzednio analizy SWOT i postulatów zgłaszanych przez członków Zespołu ds. Strategii Rozwoju Gminy Blachownia.

5.4. System monitoringu i ewaluacji Strategii.

Ostatnim etapem prac było opracowanie podsystemów strategii, dotyczących monitorowania osiągania celów i realizacji poszczególnych kierunków interwencji oraz aktualizowania dokumentu -zgodnie ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi i w otoczeniu Gminy Blachownia

6. Ramy instytucjonalne lokalnej polityki rozwoju

Konieczność tworzenia gminnych dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym nie wynika wprost z przepisów prawa. Znowelizowana w 2013 r. ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, tworząca podstawy prawne do przygotowania przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zasad wdrażania programów Unii Europejskiej na lata 2014-2020, wśród dokumentów strategicznych opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego wymienia jedynie strategie rozwoju województw oraz strategie ponadregionalne. Katalog ten pozostawia jednak otwarty, a wśród podmiotów odpowiedzialnych za prowadzenie polityki rozwoju wymienia samorząd gminny.

Ugruntowana praktyka prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu gminnym realizowana jest najczęściej w postaci tworzenia gminnych strategii rozwoju. Zasady lokalnej polityki rozwoju powinny jednak uwzględniać wytyczne w zakresie prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach. Poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zasady Europejskiej Polityki Spójności, poprzez strategiczne dokumenty krajowe, przygotowywane przede wszystkim przez administrację rządową, a kończąc na wojewódzkiej i subregionalnej strategii rozwoju, opracowywanych przez samorząd województwa.

Przedstawiony schemat przedstawia aktualny system prowadzenia polityki rozwoju, oparty o hierarchiczny układ dokumentów strategicznych, wzajemnie ze sobą spójnych i powiązanych. Obejmuje on wytyczne płynące ze strategii Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK) oraz 9 strategii zintegrowanych,

obejmujących 8 strategii branżowych i Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR).

W tak ujęty system wpisuje się Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” stanowiąca z kolei podstawę dla konstruowania subregionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych. W procesie lokalnego planowania strategicznego należy jednak pamiętać o zachowaniu spójności i relacyjnym powiązaniu z systemem nadrzędnych dokumentów strategicznych, szczególnie tych opracowanych po wejściu w życie aktualnej strategii wojewódzkiej.

Tak zdefiniowany układ instytucjonalny programowania polityki rozwoju, w którym dokumenty niższego szczebla uwzględniają priorytety wynikające z programów nadrzędnych, wzmacnia efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Spójność w wymiarze wertykalnym jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych.

6.1. Nadrzędne dokumenty strategiczne

Fundamentalne wytyczne dotyczące polityki rozwoju płyną z nadrzędnych dokumentów europejskich, określających zasady Europejskiej Polityki Spójności. Ważna jest też sama filozofia redystrybucji środków europejskich, która w ostatnich latach uległa przeorientowaniu z funkcji wyrównawczej na wzmacnianie konkurencyjności obszarów silnych oraz lepsze wykorzystanie istniejących potencjałów rozwojowych. Będąca podstawą Europejskiej Polityki Spójności Strategia Europa 2020 oparta została na trzech priorytetach:

1. Rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach,
2. Promocji gospodarki oszczędzającej zasoby, zielonej i konkurencyjnej,
3. Sprzyjaniu gospodarce o wysokim zatrudnieniu, sprzyjającej spójności społecznej i terytorialnej.

Głównym dokumentem szczebla krajowego, wskazującym strategiczne zadania państwa w horyzoncie czasowym spójnym z dokumentami europejskimi, tym samym oddającym priorytety rozdziału funduszy europejskich na lata 2014-2020 jest Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK). Dokument ten, przyjęty 25 września 2012 r., wpisuje się w nowy system strategicznego zarządzania rozwojem kraju poprzez uwzględnienie wytycznych odnośnie głównych kierunków rozwoju, płynących z Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030.

Trzecia fala nowoczesności. Podstawowe priorytety SRK, koncentrujące główne działania i wyznaczające kierunki interwencji, mające na celu przyspieszenie procesów rozwojowych, to:

1. Sprawne i efektywne państwo,
2. Konkurencyjna gospodarka,
3. Spójność społeczna i terytorialna.

W kontekście programowania polityki rozwoju na szczeblach niższych ważne jest, że SRK stanowi odniesienie dla dokumentów przygotowywanych na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014-2020 - umowy partnerstwa i programów operacyjnych.

3.2. Strategie Zintegrowane

Dopełnieniem i swoistym narzędziem realizacji priorytetów określonych przez SRK jest 9 strategii zintegrowanych, których zadaniem jest rozwinięcie działań SRK i uszczegółowienie reform w niej określonych. Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju kluczowe miejsce zajmuje dokument Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie. Zgodnie z przedstawionym w nim, nowym paradygmatem rozwoju regionalnego, w proces planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- wykorzystywanie zasobów endogenicznych regionów (uniezależnianie się od transferów zewnętrznych),
- tworzenie polityk wieloletnich i zdecentralizowanych w przeciwieństwie do dotychczasowych dotacji jednorazowo przeznaczanych na działania krótkoterminowe,
- finansowanie inwestycji wyselekcjonowanych (jako tych działań, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i powodują jego dyfuzję),
- wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną - zaangażowanie wielu partnerów przez władze regionalne,
- zróżnicowane podejście do różnych typów regionów - wykorzystywanie specjalizacji regionalnych i subregionalnych oraz reagowanie na specyficzne bariery rozwojowe.

Wytyczne te zostały sformułowane przede wszystkim w celu wzmocnienia procesu programowania polityki rozwoju na szczeblu wojewódzkim. Jednak myśl zawarta w powyższych uwagach może stanowić ważną wskazówkę podczas programowania polityki rozwoju na szczeblu powiatowym i gminnym. Ponadto, zgodnie z rekomendacjami KSRR, w procesie zarządzania strategiami rozwoju postuluje się tworzenie i utrwalanie szerokich

partnerstw między instytucjami publicznymi i społeczeństwa obywatelskiego tak, by zapewnić skuteczny i wielopoziomowy system zarządzania polityką rozwoju.

Spośród pozostałych strategii zintegrowanych szczególnie ważne dla lokalnej polityki rozwoju jest uwzględnienie wytycznych płynących z tych strategii, które w istotnym stopniu dotyczą obszarów najważniejszych strategii należy wymienić następujące dokumenty:

- 1) Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. „Dynamiczna Polska 2020” - dokument przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki i uchwalony 15 stycznia 2013 r. - szczególnie w zakresie działań zmierzających do realizacji takich celów jak: dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej gospodarki, stymulowania innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy oraz wspieranie napływu innowacyjnych i odpowiedzialnych inwestycji;
- 2) Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 - dokument przygotowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i uchwalony 26 marca 2013 r. - szczególnie w zakresie działań zmierzających do wzmocnienia partycypacji obywatelskiej w procesie kreowania lokalnej polityki rozwoju, wzmacniania wzajemnego zaufania obywateli oraz zaufania obywateli do instytucji i organów państwa, a także wzmacniania gotowości mieszkańców do działania na rzecz społeczności lokalnej;
- 3) Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 - dokument przygotowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i uchwalony 18 czerwca 2013 r. - szczególnie w zakresie działań na rzecz wzrostu poziomu zatrudnienia mieszkańców, wydłużenia aktywności zawodowej osób starszych, przeciwdziałaniu procesom wykluczenia społecznego oraz kreowania polityki edukacyjnej zmierzającej do podniesienia poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

3.3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Najważniejszym dokumentem określającym zasady polityki rozwoju na szczeblu regionalnym jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2011-2020 (SRWM). Zapisy dokumentu postulują koncentrację środków na precyzyjnie zdefiniowanych priorytetach, operacjonalizację i parametryzację działań strategicznych, przejrzysty podział zadań i odpowiedzialności za poszczególne obszary polityki rozwoju, prowadzący jednak do mobilizacji zasobów wielu aktorów społecznych. Dla każdego z obszarów interwencji sformułowano cel strategiczny, stanowiący opis pożądanego kierunku zmian w perspektywie do 2020 roku. Każdy z celów strategicznych w ramach obszarów realizowany jest poprzez wyodrębnione kierunki polityki rozwoju, złożone z katalogu działań priorytetowych. W

odniesieniu do poszczególnych kierunków polityki sformułowana została strategia postępowania, określająca pożądany stan docelowy, a także określająca czynniki sprzyjające i ograniczające możliwość osiągnięcia zmiany będącej pochodną realizacji celu strategicznego. Strategia rozwoju województwa śląskiego dokument stanowi aktualizację dokumentu pn. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+”, przyjętego przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr III/47/1/2010 na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2010 roku.

Podstawowe wyzwania polityki rozwoju województwa w oparciu o przeprowadzoną analizę pozycji zasobów i problemów województwa śląskiego oraz trendów i prognoz rozwoju wskazać można 4 podstawowe grupy wyzwań stojących przed polityką regionu, determinujących cele i kierunki jego rozwoju.

Wizerunek województwa śląskiego w perspektywie 2020+

Województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju.

Obszar priorytetowy: (A) NOWOCZESNA GOSPODARKA

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność

Obszar priorytetowy: (B) SZANSE ROZWOJOWE MIESZKAŃCÓW

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie

Obszar priorytetowy: (C) PRZESTRZEŃ

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni

Obszar priorytetowy: (D) RELACJE Z OTOCZENIEM

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy

3.4. Strategia Rozwoju Subregionu Północnego

Strategia Rozwoju Subregionu Północnego zdefiniowała wizję:

Częstochowskie atrakcyjnym i konkurencyjnym subregionem w strukturze regionalnej kraju i misję strategiczną:

Subregion Północny – bogaty różnorodnością miejsc i kultury życia – podejmuje wyzwania o jak najlepsze wykorzystanie szans i okazji rozwojowych dla kształtowania i umacniania spójności jego terytorium oraz tworzenia warunków sprzyjających samorealizacji jednostek, rodzin i grup społecznych oraz główny celu rozwoju:

Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców – od wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej subregionu oraz konkurencyjności i innowacyjności jego gospodarki do wzrostu zamożności gospodarstw domowych.

Realizacja wizji wymaga skoncentrowania środków na obszarach Priorytetów:

- A. Subregion Północny obszarem rozwoju gospodarczego opartego na kreatywności i wiedzy mieszkańców.
 - 1. dostosowanie usług edukacyjnych do potrzeb nowej gospodarki,
 - 2. infrastruktura rozwoju gospodarczego,
 - 3. sieć wsparcia innowacyjnych form gospodarki,
 - 4. aktywizacja gospodarcza osób bezrobotnych i absolwentów szkół
- B. Subregion Północny obszarem równych szans, spójnym pod względem komunikacyjnym i społecznym.
 - 1. dążenie do uzyskania spójności komunikacyjnej,
 - 2. modernizacja kluczowego układu transportowego obsługującego subregion i wiążącego go z resztą kraju,
 - 3. rozwój zbiorowej komunikacji publicznej pasażerskiej,
 - 4. świadome kształtowanie przestrzeni i inwestowanie w infrastrukturę wyznaczonych stref osadniczych,
 - 5. rozwój usług publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem usług kierowanych dla rodzin z małymi dziećmi i do osób starszych.
- C. Subregion Północny bogaty różnorodnością kulturową i przyrodniczą, chroniący wysoką jakość środowiska naturalnego.
 - 1. ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
 - 2. wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez działania na rzecz efektywności energetycznej i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych,

3. wdrożenie nowoczesnych form gospodarki odpadami stałymi i płynnymi,
 4. poprawa jakości wód powierzchniowych i zwiększenie możliwości małej retencji wodnej,
 5. ochrona, kreatywne wykorzystania i promocja zasobów dziedzictwa kulturowego,
 6. rozwój różnorodnej oferty usług turystycznych i rekreacyjnych
- D. Wzmocnienie regionotwórczych funkcji Częstochowy oraz jej powiązań z otaczającym obszarem funkcjonalnym.
1. wzmocnianie funkcji Częstochowy jako regionalnego centrum usług społecznych, gospodarczych, turystycznych, kulturalnych, edukacji - na poziomie wyższym,
 2. poprawa połączeń transportowych między miastami oraz między miastami i obszarami wiejskimi,
 3. realizacja niskoemisyjnych strategii dla obszarów miejskich, w tym promowanie transportu publicznego,
 4. kompleksowa rewitalizacja wyznaczonych w lokalnych planach rewitalizacji zaniedbanych dzielnic.
 5. rozwój usług edukacyjnych nakierowanych na wzmocnienie kapitału ludzkiego subregionu,
 6. poprawa jakości usług zdrowotnych i opiekuńczych.

7. Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych – streszczenie

Potencjał turystyczny

- Na tle województwa śląskiego Gmina Blachownia charakteryzuje się słabo rozwiniętą bazą turystyczną i okołoturystyczną, co jest cechą charakterystyczną dla miejsc o podobnym potencjale. Należy jednak mieć na uwadze, że dane statystyki publicznej na poziomie gminnym nie obejmują m.in. gospodarstw agroturystycznych, wartości wskaźników pokazują zatem wartości zaniżone w stosunku do stanu rzeczywistego.
- Zorganizowany ruch turystyczny jest nisko zintensyfikowany, co obrazuje odsetek osób korzystających z noclegów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, ok 30% niższy od wartości obserwowanej ponad 10-krotnie niższy od średniej wojewódzkiej.
- Z uwagi na swoją charakterystykę - szereg walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, gmina posiada potencjał rozwoju turystyki jednodniowej i aktywnej, w szczególności dla mieszkańców Blachowni.

Potencjał gospodarczy

- Korzystnie o strukturze gospodarki świadczy odsetek zatrudnionych w sektorze usług rynkowych (23%), nieodbiegający od przeciętnej wojewódzkiej.
- Mieszkańcy gminy odznaczają się wysokim poziomem przedsiębiorczości. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców systematycznie wzrasta w tempie wyższym niż średnia wojewódzka. Wskaźnik przedsiębiorczości w Gminie Blachownia jest najwyższy spośród wszystkich badanych gmin powiatu częstochowskiego.
- Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego jest wyższy od średniej wojewódzkiej i powiatowej, z kolei wskaźnik zatrudnienia, zbliżony do średniej powiatowej, jest o połowę niższy od wartości przeciętnej dla ogółu gmin województwa. Taki stan rzeczy z jednej strony wskazuje, że dla większości mieszkańców Gminy Blachownia rynek pracy znajduje się poza jej obszarem. Szansą na wzrost zatrudnienia na terenie gminy może być rozwój strefy aktywności gospodarczej.

Kapitał ludzki

- Gmina Blachownia w ostatnich latach charakteryzowała się znaczącym ujemnym

saldem migracji, natomiast sytuacja w tym obszarze z roku na rok ulegała stopniowej poprawie. W chwili obecnej bilans osób opuszczających i osiedlających się na terenie gminy jest zrównoważony, niemniej jednak atrakcyjność osadniczą gminy, w odniesieniu do średniej powiatowej należy ocenić jako relatywnie niską.

- Niekorzystne tendencje migracyjne niwelowane są przez względnie wysoki przyrost naturalny. Ponadto, w odniesieniu do przeciętnej wojewódzkiej, korzystnie ocenić należy strukturę demograficzną gminy, charakteryzującą się wysokim wskaźnikiem obciążenia osobami starszymi i średnio niskim wskaźnikiem obciążenia osobami młodymi.
- Mocną stroną gminy jest jakość nauczania. Zbadane przeciętne wyniki egzaminu gimnazjalnego w latach 2007-2012 w części matematyczno-przyrodniczej (określające jedną z kluczowych kompetencji na dalszych etapach edukacji) są nieco wyższe od przeciętnych wyników uczniów w powiecie częstochowskim i województwie Śląskim.

Jakość życia

- Cechą charakterystyczną Gminy Blachownia jest średnia, dostępność do usług zdrowotnych. Zarówno liczba zakładów opieki zdrowotnej, jak i dostępność porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, wskazują na względną jakość oferty w tym obszarze.
- Skalę problemów społecznych obrazują wskaźniki wykorzystania usług środowiskowej pomocy społecznej i zasiłków rodzinnych. Obserwowane wartości są przeciętnie o połowę wyższe od średniej Śląskiej, co jest cechą charakterystyczną większości gmin powiatu tarnowskiego.
- W zakresie usług opieki nad dzieckiem i oświatowych należy wskazać na względnie wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (63% dzieci w wieku 3-5 lat). Korzystnie na jakość nauczania wpływać może liczebność klas w szkołach podstawowych (przeciętnie 14 osób, w województwie Śląskim 18 osób), z drugiej strony taki stan rzeczy może świadczyć o niskiej efektywności ekonomicznej szkół. W przypadku gimnazjów liczebność klas jest najwyższa spośród wszystkich badanych jednostek (przeciętnie 24 osoby, w województwie Śląskim 22 osoby), niemniej jednak żadna z gminnych placówek gimnazjalnych nie jest zaliczana do szkół z wysokim wynikiem egzaminu (wg klasyfikacji OKE);
- Gmina odznacza się jednymi z niższych wskaźników dostępności i wykorzystania infrastruktury sportowej. Liczba ćwiczących przypadająca na 10 tys. mieszkańców wynosi ponad 290 osób, podczas gdy przeciętnie w powiecie częstochowskim jest to 520 osób, a w województwie Śląskim 320.
- Istotne braki występują w zakresie dostępności do komunalnej infrastruktury

sieciowej. Wskaźniki korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej znacząco odbiegają od wartości obserwowanych w powiecie i województwie. Obszary te, w sposób istotny determinujące jakość życia mieszkańców gminy, wymagają zdecydowanych działań inwestycyjnych.

- Wysoka dostępność komunikacyjna Gminy Blachownia pozwala na korzystanie z usług publicznych wyższego rzędu oferowanych w Blachowni, Częstochowie jak i stolicy województwa Katowicach. Obszarem problematycznym w zakresie infrastruktury komunikacyjnej jest dostępność infrastruktury teleinformatycznej, w szczególności rozwój sieci szerokopasmowej.

Atrakcyjność przyrodnicza

- Powierzchnia gminy objęta jest ochroną prawną (w tym obszarami NATURA 2000), co wskazuje na szczególny charakter dziedzictwa przyrodniczego. Unikatowa różnorodność biologiczna Gminy Blachownia może stanowić kluczowy czynnik rozwojowy, determinujący m.in. różne formy turystyki i budowania oferty spędzania czasu wolnego.
- Ochrona przyrody powinna stanowić jeden z ważnych obszarów inwestycyjnych w polityce władz Gminy Blachownia. Pozytywnie w tym zakresie ocenić należy rosnące w ostatnich latach nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska.
- Wśród podstawowych potrzeb w zakresie ochrony środowiska wymienić należy zwiększenie stopnia oczyszczania ścieków. Odsetek mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków w ostatnich latach systematycznie wzrasta, wciąż jednak jest o połowę niższy o średniej ogółu gmin województwa Śląskiego.

Zarządzanie rozwojem

- W latach 2007-2013 wzrósł odsetek wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy. Jednocześnie niski udział środków unijnych w wydatkach inwestycyjnych wskazuje na politykę inwestycyjną, opartą na własnym budżecie. Co w dużym zakresie uniemożliwia dynamiczny rozwój Gminy Blachownia.
- Wraz ze wzrostem nakładów budżetowych na inwestycje rośnie zadłużenie gminy, niemniej jednak poziom zadłużenia nie zagraża stabilności finansów samorządowych. Nadwyżka operacyjna z kolei korzystnie wpływa na zdolność do samofinansowania inwestycji przez gminę.
- Liczba działających organizacji pozarządowych, jak i frekwencja w wyborach samorządowych, świadczą korzystnie o stopniu partycypacji obywatelskiej w procesie kreowania rozwoju gminy. Analiza uczestnictwa w wyborach pokazuje jednak konieczność ciągłego stymulowania kapitału społecznego.

8. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, dzięki czemu stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego - silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje

T -> THREATS, czyli zagrożenia

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na **wewnętrzne**, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki **zewnętrzne** - umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki **pozytywne**, czyli atuty i szanse, oraz czynniki **negatywne**, czyli słabe strony i zagrożenia

Analizę SWOT dla Gminy Blachownia przeprowadzono w układzie 7 obszarów priorytetowych, mających, zgodnie z przeprowadzoną wcześniej, ekspercką diagnozą społeczno-gospodarczą, kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy.

Jednocześnie obszary te zostały wyodrębnione na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

Dyskusja nad analizą SWOT Gminy Blachownia dotyczyła następujących obszarów funkcjonalnych:

1. **Potencjał turystyczny;**
2. **Potencjał gospodarczy;**
3. **Kapitał ludzki;**
4. **Jakość życia;**

5. **Komunikacja, położenie;**
6. **Atrakcyjność przyrodnicza;**
7. **Zarządzanie rozwojem.**

Dodatkowo przeprowadzono rangowanie i pozycjonowanie elementów SWOT, grupując je na czynniki o silnym, umiarkowanym oraz niskim wpływie na rozwój Gminy Blachownia, co pozwoliło na ich uszeregowanie zgodnie z siłą oddziaływania.

Obszar 1: Potencjał turystyczny	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiornik wodny 2. Produkty lokalne i tradycyjne (fasola, miody, wino i inne); 3. Tradycje handlu sięgające średniowiecza; 4. Bogactwo dziedzictwa kulturowego, wielość zabytków na terenie gminy, w tym 5. Historia i tradycja regionu, silna tożsamość lokalna, przywiązanie do ojcowizny - szczególnie na terenach wiejskich 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan zbiornika wodnego 2. Zły stan infrastruktury okołoturystycznej 3. Nierozwinięta / brak miejsc agroturystycznych, posiadających ciekawą, zindywidualizowaną ofertę 4. Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych na terenie gminy. 5. Zły stan techniczny oznakowania szlaków turystycznych w miejscowościach, brak informacji, strzałek o szlakach pieszych i rowerowych; 6. Słabo rozwinięta oferta gastronomiczna na terenie Gminy Blachownia; 7. Słaba promocja turystyczna gminy; Brak lub niedostateczna współpraca pomiędzy sąsiednimi gminami w zakresie rozwoju turystyki; 8. Mała intensywność ruchu turystycznego; 9. Niska estetyka zieleni miejskiej
Obszar 2: Potencjał gospodarczy	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Blachownia ma bardzo korzystne położenie komunikacyjne, przez Gminę przebiega droga krajowa 46 łącząca Kłodzko, Opole, Lubliniec, Częstochowę i Szczekociny oraz dwie drogi wojewódzkie 492 biegnąca z miejscowości Ważne Młyny do Blachowni i 904 rozpoczynająca się w Blachowni i kończąca we wsi Kolonia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dużych podmiotów gospodarczych (generujących znaczące wpływy do budżetu gminy); 2. Stosunkowo mała wartość wskaźnika liczby osób pracujących (wg faktycznego miejsca pracy) w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

<p>Poczesna.</p> <p>2. Przez Blachownię przebiegać będzie autostrada A1, zostanie tu wybudowany węzeł łączący autostradę z drogą krajową 46.</p> <p>3. Tradycje handlowe gminy – skrzyżowanie historycznych szlaków handlowych,</p>	
Obszar 3: Potencjał Kapitału Ludzkiego	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<p>1. Aktywni mieszkańcy, angażujący się w działania społeczne, jak np. tworzenie grup nieformalnych, działalność NGO, OSP, KGW</p> <p>2. Korzystna struktura ludności wg grup wieku – względnie duży odsetek ludzi młodych;</p> <p>3. Dodatni przeciętny przyrost naturalny na 1 tys. mieszkańców w latach 2007-2012 (równy: 2,5 - średnia dla województwa Śląskiego: 1,86).</p>	<p>1. Wysokie ukryte bezrobocie, szczególnie na terenach wiejskich gminy.</p>
Obszar 4: Jakość życia	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<p>1. Dostępność do edukacji ponadgimnazjalnym;</p> <p>2. Wysoki poziom zabezpieczenia pożarowego;</p> <p>3. Wysoka aktywność społeczna w zakresie sportu i rekreacji, duża liczba klubów sportowych;</p> <p>4. Dostępność do usług ochrony zdrowia</p> <p>5. Zadowalająca pod względem jakości i dostępności infrastrukturalna baza oświatowa w poszczególnych miejscowościach gminy</p> <p>6. Dom Pomocy Społecznej działający na terenie gminy;</p>	<p>1. Wysokie ukryte bezrobocie, szczególnie na terenach wiejskich gminy.</p> <p>2. Rozwinięta infrastruktura i rekreacyjna na terenie gminy;</p> <p>3. Niskie nakłady na modernizację infrastruktury i doposażenie instytucji kultury w stosunku do istniejących potrzeb;</p> <p>4. Pogłębiające się problemy społeczne, związane z korzystaniem z pomocy społecznej (wysoki odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz wysoki odsetek dzieci do lat 17, których rodzice otrzymują zasiłek rodzinny);</p> <p>5. Niewystarczająca baza lokalowa przedszkoli i szkół gminnych na terenie Gminy Blachownia;</p> <p>6. Rozproszenie zabudowy na terenie gminy, wpływające na koszty infrastruktury komunalnej;</p> <p>7. Niski odsetek korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej</p>

	<p>8. Brak miejsc spotkań społeczności lokalnej w niektórych miejscowościach,</p> <p>9. Niski poziom czytelnictwa wśród mieszkańców gminy;</p> <p>10. Niewystarczający poziom zgazyfikowania gminy</p>
Obszar 5: Komunikacja, położenie	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<p>1. Korzystne położenie komunikacyjne gminy (skrzyżowanie dróg wojewódzkich 975 i 980, bliskość do zjazdów z autostrady A4);</p> <p>2. Niewielka odległość od centrów ponadlokalnych i regionalnych - Blachownia jako ważny ośrodek funkcji lokalnych;</p> <p>3. Bliskość większych ośrodków miejskich i aglomeracji - rynek pracy, możliwość kształcenia, usługi publiczne wysokiej jakości (Częstochowa, Opole, aglomeracja śląska)</p>	<p>1. Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych;</p> <p>2. Niski stan techniczny infrastruktury drogowej na terenie gminy (drogi wąskie i o złej nawierzchni);</p> <p>3. Brak wewnątrzgminnego transportu publicznego;</p> <p>4. Słabo rozwinięta infrastruktura teleinformatyczna (słaby zasięg sieci komórkowej, utrudniony dostęp do Internetu)</p> <p>5. Niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej (małe firmy posiadające ciasne i często przepełnione busy);</p> <p>6. Niewystarczająca ilość chodników wzdłuż dróg wszystkich kategorii</p>
Obszar 6: Atrakcyjność przyrodnicza	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<p>1. Bogactwo walorów krajobrazowo-przyrodniczych: lasy, różnorodność zbiorowisk roślinnych oraz bogactwo fauny - NATURA 2000</p> <p>3. Urozmaicona struktura geomorfologiczna terenu.</p> <p>4. Obfite łowiska wędkarskie zbiorniki wodne w Gminie Blachownia i rozwinięte wędkarstwo</p>	<p>1. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy.</p> <p>2. Brak potwierdzonych informacji (wiedzy) w zakresie składu źródeł mineralnych i możliwości wykorzystywania wód.</p>
Obszar 7: Zarządzanie rozwojem	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
czynniki o silnym wpływie na rozwój Gminy Blachownia	
<p>1. Kapitał społeczny - duża liczba organizacji pozarządowych, w tym organizacji pożytku publicznego wysokie zdolności absorpcji środków zewnętrznych przez sektor pozarządowy;</p>	<p>1. Niski udział środków unijnych w wydatkach inwestycyjnych</p> <p>2. Niski udział - współpracy różnych podmiotów na terenie gminy (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe,</p>

<ol style="list-style-type: none"> 2. Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 3. Niewystarczająca baza lokalowa dla instytucji publicznych, m.in. dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. 4. Aktualne Studium i kierunków przestrzennego gminy; uwarunkowań zagospodarowania 5. System komunikacji społecznej, funkcjonujący w Gminie - strona internetowa blachownia.pl 	<p>mieszkańcy)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Niska dynamika promocyjna Gminy Blachownia przy współpracy np. LGD
<p><i>czynniki o niskim wpływie na rozwój Gminy Blachownia</i></p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaangażowanie obywatelskie w sprawy lokalne - poprzez udział w wyborach samorządowych 2. Współpraca władz lokalnych z pozostałymi szczeblami samorządu w realizacji działań związanych z infrastrukturą komunikacyjną; 3. Współpraca z Zakładem Karnym w Herbach w ramach skierowania osadzonych do prac na terenie gminy 	

9. Wizja i misja rozwoju Gminy Blachownia

Wizja rozwoju Gminy stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2030 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza Gmina Blachownia. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA ROZWOJU „GMINA BLACHOWNIA 2030”

W 2030 roku Gmina Blachownia w pełni korzysta ze swojego położenia na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych, w niewielkiej odległości od centrów regionalnych. Bogate walory przyrodniczo-kulturowe oraz zróżnicowana oferta rekreacyjno-turystyczna Gminy przyciągają turystów i gości z Polski i zagranicy. Rozwija się konkurencyjna gospodarka lokalna, powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością zawodową mieszkańców oraz nowe funkcje usługowe i handlowe.

Sprawne i efektywne zarządzanie publiczne, aktywna współpraca samorządów, przedstawicieli sektora biznesu i organizacji pozarządowych zapewniają wysoką jakość i dostępność usług publicznych.

Gmina Blachownia jest miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia, pracy oraz rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy Blachownia. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego - liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców, itd. Ponadto, władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju Gminy Blachownia, upowszechniania jej walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU GMINY BLACHOWNIA

Misją Gminy Blachownia jest zintegrowana, kompleksowa i partnerska współpraca wszystkich lokalnych i ponadlokalnych partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju Gminy. Pragniemy wspólnie zapewnić naszym mieszkańcom wysoki poziom bezpieczeństwa, dostęp do usług publicznych odpowiedniej jakości, możliwość kształcenia i satysfakcjonującej pracy, a także atrakcyjną ofertę czasu wolnego.

Turystom i gościom oferujemy wysoką jakość usług turystycznych i rekreacyjnych, bazujących na bogactwie lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.

10. Plan operacyjny Strategii

Priorytety wyszczególnione w Strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju Gminy Blachownia do 2030 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze.

Wyodrębniono zatem 4 obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

OBSZAR 1. GOSPODARKA I EDUKACJA

OBSZAR 2. DZIEDZICTWO, TURYSTYKA, REKREACJA I OFERTA CZASU WOLNEGO

OBSZAR 3. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

OBSZAR 4. ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2030 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji - kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Blachowni w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii Rozwoju stworzono listę rekomendowanych mierników.

Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana - zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

OBSZAR I: GOSPODARKA I EDUKACJA

Cel strategiczny: Silna i konkurencyjna gospodarka lokalna, powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością zawodową mieszkańców

Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału intelektualnego

Strategia postępowania:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego określa zadania polityki państwa w zakresie warunków dla wzrostu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji Polaków. Do najważniejszych zadań polityki państwa w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego należą:

- Poprawa jakości wykształcenia Polaków,
- Wykorzystanie potencjału młodej generacji, szczególnie na rynku pracy, w tym przedsiębiorczości młodego pokolenia.

Celem strategicznym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób tak, aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Stąd też działania podejmowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Blachownia uwzględniają rozwój edukacji, jako oferty publicznej dla wszystkich mieszkańców Gminy - bez względu na wiek, status społeczny, zawodowy itp. Podstawowym wyzwaniem w tej sferze jest zapewnienie wysokiej jakości i nowoczesnej, odpowiadającej na zmiany zachodzące w otoczeniu, oferty edukacyjnej. Jakość edukacji uzależniona jest w głównej mierze od zdolności i kreacji kadry nauczycielskiej, jednakże trudnym do pominięcia jest fakt bazy infrastrukturalnej. Ten czynnik jest o tyle ważny, gdyż na etapie prowadzenia analiz społeczno-gospodarczych stwierdzono dysproporcję pomiędzy bazą lokalową w mieście i w obszarze wiejskim Gminy Blachownia na niekorzyść miasta. Osiągnięcie wysokiego poziomu edukacji uzależnione jest od uwzględnienia w systemie edukacji na poziomie gminy szerszego kontekstu, tj. kolejnych szczebli (etapów) kształcenia oraz powiązania systemu edukacji z innymi systemami życia publicznego, w tym szczególnie ze sferą gospodarki. Stąd ważne jest podejmowanie działań zmierzających do stwarzania równych szans w dostępie do systemu edukacji, kształtowania postaw aktywnych, pozwalających rozumieć współczesny świat, rozwijania kompetencji oraz zacieśniania współpracy ze sferą biznesu. Podejmowane działania mają równolegle rozwijać i unowocześniać bazę lokalową i narzędziową oraz rozwijać działalność merytoryczną sfery edukacji, by przyczynić się do efektywnego przejścia z systemu edukacji do zatrudnienia.

Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Strategia postępowania:

Jakość życia (w tym również systemu edukacji) jest najważniejszym wyzwaniem dla władz i mieszkańców Gminy. Jakość ta uzależniona jest od atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Na atrakcyjność inwestycyjną mają wpływ czynniki warunkujące rozwój gospodarczy. Nie na wszystkie czynniki rozwoju władze gminy mają bezpośredni wpływ. Jednakże odpowiednio prowadzona polityka gospodarcza, uwzględniająca system zachęt i ulg, skorelowana z zacieśnianiem współpracy z różnymi podmiotami specjalizującymi się w rozwoju

gospodarczym, przyczynia się do intensyfikacji czynników rozwoju i wzrostu konkurencyjności gminy. W ramach niniejszego działania konieczne jest skoncentrowanie wysiłków na rozwoju takich instrumentów, które w większym stopniu oddziaływać będą na wykorzystanie lokalnych zasobów, tj. lokalnej przedsiębiorczości. W tym zakresie mowa jest też o wykorzystaniu lokalnych potencjałów tradycyjnych zawodów i branż oraz tych potencjałów geograficznych, turystycznych i kulturowych, które wyróżniają Gminę Blachownia i mogą stać się atrakcyjnym obszarem dla potencjalnych odbiorców. Odpowiednio zbudowany program rozwoju gospodarczego, oparty na lokalnych zasobach, przyjazny i profesjonalnie przygotowany dla inwestorów zewnętrznych, wsparty przemyślaną i dobrze przeprowadzoną promocją gospodarczą gminy, przyniesie w długim okresie wymierne efekty gospodarcze w postaci trwale rozwijających się przedsiębiorstw, tworzących miejsca pracy i blisko współpracujących ze sferą edukacji.

OBSZAR II: WOLNEGO DZIEDZICTWO, TURYSTYKA, REKREACJA I OFERTA CZASU

Cel strategiczny: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy, oparta na bogatym dziedzictwie przyrodniczo-kulturowym i szerokiej ofercie czasu wolnego

Cel operacyjny II.1 Ochrona przestrzeni i dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny II.2 Rozwój turystyki i usług czasu wolnego

Cel operacyjny II.3 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej

Cel operacyjny II.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację

Strategia postępowania:

Jak czytamy w Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2013, „w wąskim rozumieniu kultura to system czynności i wytworów, których podstawową cechą jest obecność znaków posiadających społeczną wartość i akceptację (kultura symboliczna: religia, nauka, sztuka, zabawa/rozrywka). Kultura to także, w rozumieniu historycznym, dziedzictwo narodowe. Ochrona przestrzeni i dziedzictwa kulturowego stanowi jedno z najważniejszych wyzwań rozwojowych Gminy Blachownia w perspektywie 2030 roku. Zgodnie z nowym podejściem do zarządzania kulturą, zasobami dziedzictwa kulturowego oraz przyrodniczego, zaprojektowane działania służyć będą kompleksowej ochronie i zachowaniu dziedzictwa (m.in. zabiegi konserwatorskie i modernizacyjne, rewaloryzacja dziedzictwa, kultywowanie tradycji i obrzędowości, wspieranie folkloru i sztuki ludowej, zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych), ale również generowaniu impulsów do dalszego jego rozwoju, np. poprzez nadawanie zabytkom nowych funkcji. Wymiar ekonomiczny dziedzictwa kulturowego urzeczywistniany będzie we współpracy z sektorem prywatnym poprzez wdrażanie

mechanizmów włączających dziedzictwo kulturowe w obieg gospodarczy. Współdziałanie władz samorządowych, sąsiednich gmin, sektora biznesu, instytucji kultury, środowisk artystycznych i twórczych, służb konserwatorskich oraz innych odpowiedzialnych podmiotów pozwoli na wzmocnienie podejmowanych działań i bardziej racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści przez partnerów na różnych etapach realizacji wspólnych przedsięwzięć (komplementarność i synergia).

Cel operacyjny II.2 Rozwój turystyki i usług czasu wolnego

Strategia postępowania:

Jedną z głównych szans rozwojowych Gminy Blachownia w perspektywie 2020 roku jest wykorzystanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych dla podniesienia atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej gminy. Dzięki spożytkowaniu potencjału dziedzictwa i kultury (m.in. eksponowanie, ochrona, zwiększenie dostępności zabytków, a także budowanie na ich bazie sprzyjających warunków dla rozwoju oferty czasu wolnego) oraz rozwojowi potencjału turystycznego, zwiększony zostanie udział przemysłów czasu wolnego w gospodarczym rozwoju gminy. Rozwój turystyki i usług czasu wolnego możliwy będzie m.in. dzięki wsparciu dla rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej oraz okołoturystycznej na terenie gminy. Zaplanowano przedsięwzięcia, mające na celu stworzenie oferty dla turystyki aktywnej - m.in. rozwój systemu ścieżek pieszych i rowerowych, prezentujących najciekawsze i najbardziej wartościowe miejsca pod względem krajobrazowym, historycznym, kulturowym czy przyrodniczym, a także rozwój oferty sportów wodnych na bazie rzeki Dunajec i wyrobisk po-żwirowych. Ważna będzie współpraca pomiędzy sąsiednimi JST w zakresie budowania spójnej i komplementarnej oferty. Dla wzmocnienia gospodarki gminy i jej funkcji turystycznych realizowane będą przedsięwzięcia, zakładające tworzenie i promocję produktów lokalnych, tj. wytwarzanie specyficznych lokalnie produktów w sposób tradycyjny i przyjazny dla środowiska. Sprawna i efektywna współpraca gminy, sąsiednich JST, organizacji pozarządowych, turystycznych i instytucji kulturalnych, w tym m.in. w zakresie rozwoju nowych ofert i produktów turystycznych oraz tworzenia kalendarza imprez, stanowić będzie podstawowy instrument realizacji założonych celów

Cel operacyjny II.3 Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej

Strategia postępowania:

Jednym z priorytetów Gminy Blachownia w perspektywie 2030 roku jest rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej, skierowanej zarówno do mieszkańców, jak i turystów

odwiedzający gminę. Oferta powinna być urozmaicona, dostosowana do potrzeb społecznych, konkurencyjna w stosunku do innych możliwości zagospodarowania czasu wolnego oraz rozwijająca, a katalog przedsięwzięć realizacyjnych otwarty. Oferta kulturalno-rozrywkowa dla mieszkańców i gości gminy budowana będzie wokół imprez o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice Gminy Blachownia (np. Święta Fasoli) oraz we współpracy z zewnętrznymi organizatorami imprez kulturalnych i sportowych (wspieranie wydarzeń kulturalnych organizowanych przez jednostki zewnętrzne - budowanie marki gminy na szerokim wachlarzu imprez kulturalno - sportowych). Historia, bogactwo tradycji, folkloru Gminy Blachownia zobowiązuje władze, ale i każdego mieszkańca do ochrony i pielęgnowania lokalnych i regionalnych wartości kulturowych (jak również przyrodniczych). Zmiany, które zachodzą w społeczeństwie, skłaniają do inwestowania i przekształcania bibliotek w centra dostępu do szerokiego wachlarza usług. Niemniej jednak, czytelnictwo i sama biblioteka powinna być osią dla tej transformacji. Dla rozwijania talentów sportowych, utrzymania kondycji, sprawności, dobrego stanu zdrowia mieszkańców ważnym jest stwarzanie odpowiednich warunków dla aktywności rekreacyjno-sportowej, np. tworzenie boisk wielofunkcyjnych, hal sportowych czy tras biegowych. Wyzwaniem pozostaje aktywizacja oraz edukacja obywatelska i kulturalna, w szczególności dzieci i młodzieży, jak również upowszechnianie kultury fizycznej, co pozwoli na ich wszechstronny rozwój oraz podniesienie potencjału intelektualnego i społecznego.

Cel operacyjny II.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację

Strategia postępowania:

Gminę Blachownia charakteryzuje szereg walorów przyrodniczo-krajobrazowych, historycznych i kulturowych, na bazie których powinna być budowana oferta rekreacyjno-wypoczynkowa i turystyczna gminy. Skuteczność wykorzystania tych naturalnych potencjałów, znajdująca odzwierciedlenie w poziomie popytu na turystykę i rekreację, zależeć będzie w głównej mierze od stworzenia sprawnego i profesjonalnego systemu promocji gminy, kształtującego wizerunek gminy jako miejsca oferującego bogatą i różnorodną ofertą spędzania czasu wolnego.

Poza wdrożeniem systemu promocji walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy oraz intensyfikacją działań promocyjnych, ważnym elementem rozwoju turystycznego powinna być aktywna polityka władz gminy w zakresie umacniania współpracy, wspierania i promocji jako dziedzictwa kulturalnego o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym oraz wykorzystanie potencjału kulturalnego zakorzenionego w tradycji imprez gminnych. Priorytetem pozostaje wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie znaczenia kultury i dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego dla rozwoju gminy i całej społeczności lokalnej. Celem

edukacji obywatelskiej jest promocja i kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec dziedzictwa kulturowego, ze względu na jego znaczenie dla przyszłych pokoleń, ale i lokalnej gospodarki. Konieczne jest również stymulowanie większej aktywności mieszkańców w zakresie uczestnictwa w kulturze oraz aktywnych formach spędzania czasu wolnego, co przyczyni się do wzmocnienia kapitału społecznego gminy.

OBSZAR III: JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel strategiczny: Sprawny i efektywny system usług publicznych wysokiej jakości, warunkujący odpowiednią jakość życia i pracy mieszkańców

Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej

Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy

Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

Cel operacyjny III.4 Poprawa bezpieczeństwa w zakresie społecznym i zdrowotnym

Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej

Strategia postępowania:

Infrastruktura techniczna - systemy, urządzenia, sieci przesyłowe i związane z nimi obiekty, ma olbrzymie znaczenie dla mieszkańców, turystów oraz potencjalnych inwestorów. Bez zapewnienia dostępu do sieci komunalnych oraz mediów nie ma możliwości stworzenia optymalnego miejsca do życia, jak również odpowiednich warunków dla rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości, tworzących miejsca pracy. Rozwój sieci dla energetyki, dostarczania ciepła, wody, usuwania i zagospodarowania ścieków, transportu, teletechniki oraz zapewnienie ich niezawodności powoduje poczucie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, a także przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy.

Jednym z najważniejszych problemów, z którymi musi się zmierzyć samorząd gminny w perspektywie 2030 roku, jest konieczność zagwarantowania dostępu do bieżącej wody oraz bezpieczeństwa sanitarnego. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków jest potrzebą wynikająca z podnoszenia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy (komfort i jakość życia, pracy oraz wypoczynku) oraz zabezpieczania potrzeb w kontekście rozwoju nowych terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych i inwestycyjnych. Ponadto, programy wspierające wymianę

źródeł grzewczych na nowoczesne i ekologiczne przyczyniają się również do ochrony jakości powietrza, ograniczając niską emisję. Dla zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu, zaplanowano przebudowę i rozwój systemu oświetlenia ulicznego na terenie gminy, w tym przy wykorzystaniu nowych technologii,

Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej komunikacyjnej gminy

Strategia postępowania:

Dostępność komunikacyjna gminy decyduje o jej atrakcyjności osadniczej/rezydencjonalnej, rekreacyjno-turystycznej oraz inwestycyjnej. Budowa wysokiej wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej Gminy Blachownia opierać się będzie m.in. na rozwoju sieci dróg lokalnych oraz współdziałaniu z innymi zarządcami dróg w zakresie modernizacji i rozbudowy sieci dróg o znaczeniu ponadlokalnym. Rozbudowa oraz konserwacja dróg są konieczne, aby spełniały one normy i przystawały do nowych warunków społeczno-gospodarczych, takich jak zwiększony ruch, a także stymulowały rozwój terenów mieszkaniowych, nowych zakładów pracy czy ośrodków turystyki i rekreacji (zapewnienie komfortu i dobrej jakości dojazdu do posesji oraz zakładów pracy i miejsc wypoczynku). Potrzebne są również nowe inwestycje w zakresie tworzenia miejsc parkingowych - w szczególności przy obiektach użyteczności publicznej i turystycznych, oraz budowy ciągów pieszych i tras rowerowych o charakterze komunikacyjnym i turystycznym. Jednym z priorytetów pozostaje organizacja nowoczesnego, sprawnego i przyjaznego pasażerom transportu zbiorowego (optymalizowanie rozkładów jazdy i wpływanie na przewoźników publicznych i prywatnych w zakresie dostosowywania rozkładów do potrzeb mieszkańców i turystów). Ponadto, zaplanowano współpracę z innymi jednostkami, instytucjami i podmiotami w zakresie rozwoju infrastruktury dla społeczeństwa informacyjnego, celem zniwelowania problemu „wykluczenia cyfrowego”, podniesienia standardów zamieszkiwania oraz poprawy konkurencyjności inwestycyjnej gminy

Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

Strategia postępowania:

Zapewnienie wysokiego poczucia bezpieczeństwa publicznego wymaga szerokiej i kompleksowej współpracy wszystkich służb publicznych i odbywać się powinno na różnych płaszczyznach życia mieszkańców. Jednym z instrumentów wspierających utrzymania porządku i ładu publicznego będzie rozwój elektronicznych systemów bezpieczeństwa. Celem zmniejszenia prawdopodobieństwa występowania niepożądanych sytuacji, zniechęcenia przed atakami wandalizmu i przestępstwami, monitoringiem wizyjnym objęte zostaną strategiczne miejsca na terenie Gminy Blachownia, w tym budynki użyteczności publicznej i kulturalno-oświatowe (przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu prywatności obywateli). Monitoring, a w konsekwencji szybsze reagowanie służb bezpieczeństwa

i większa wykrywalność sprawców, wzmocni poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Ponadto, zaplanowano działania wspierające Ochotnicze Straże Pożarne - w zakresie modernizacji strażnic oraz wyposażenia w nowoczesny, spełniający wszelkie wymagania i normy sprzęt ratowniczy, co przysłuży się jakości i szybkości interwencji straży, zarówno w przypadku pożarów, jak i powodzi oraz innych zdarzeń. Priorytet stanowi również poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym - m.in. poprzez edukację zwiększającą bezpieczeństwo, jak i modernizację infrastruktury komunikacyjnej. Przedsięwzięcia w ramach celu operacyjnego III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym pomogą kreować wizerunek gminy jako miejsca bezpiecznego oraz przyjaznego do życia i pracy

Cel operacyjny III.4 Poprawa bezpieczeństwa w zakresie społecznym i zdrowotnym

Strategia postępowania:

Priorytetem wszelkich działań w ramach celu dotyczącego bezpieczeństwa zdrowotnego i społecznego mieszkańców Gminy Blachownia jest poprawa komfortu i jakości życia. Polityka związana ze zdrowiem realizowana będzie poprzez zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do opieki medycznej o wysokim standardzie usług - doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia, organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy, jak również poprzez kształtowanie, promocję właściwych postaw i aktywną edukację na rzecz zdrowego stylu życia. Strategia postępowania w obszarze bezpieczeństwa społecznego opierać będzie się natomiast na aktywnej, racjonalnej, adekwatnej do potrzeb i nowoczesnej polityce społecznej. Realizowane działania służyć będą przeciwdziałaniu wykluczeniu oraz wyłączeniu społecznemu różnych grup zmarginalizowanych bądź zagrożonych marginalizacją, wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie rodzin, dzieci i młodzieży. Zapobieganie występowaniu oraz niwelowanie przejawów wykluczenia dotyczyć będzie także osób niepełnosprawnych (dużą wagę przykładac się będzie do likwidacji barier architektonicznych) i starszych (zbudowanie oferty specjalistycznych usług adresowanych dla grupy seniorów, w tym rozwój różnych form wsparcia). By sprostać nowym wyzwaniom konieczne będzie wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w celu identyfikacji i łagodzenia problemów społecznych na terenie gminy, np. wykorzystywanie mechanizmów ekonomii społecznej. Ekonomia społeczna oznacza działanie na zasadach rynkowych (określanie i realizowanie wskaźników ekonomicznych), jednak cel działania oraz szeroko pojęta misja podporządkowana zostaje interesowi społecznemu. Zaplanowano również poszerzanie zasobów mieszkań socjalnych i chronionych na terenie gminy

OBSZAR IV: ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY

Cel strategiczny: Poprawa jakości zarządzania, opartego na współpracy i wykorzystaniu zasobów

Cel operacyjny IV.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne

Cel operacyjny IV.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi

Cel operacyjny IV.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy

Cel operacyjny IV.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne

Strategia postępowania:

Zadania i przedsięwzięcia w ramach celu operacyjnego IV.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne stanowią odpowiedź na rosnące oczekiwania klientów względem organów administracji publicznej. W swojej treści nawiązują w szczególności do zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie oraz strategii „Sprawne Państwo 2020”, która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami. Przewidywane instrumenty realizacji polityki rozwoju w latach 2014-2020 warunkują konieczność zacieśnienia współpracy, skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy oraz podmioty prywatne i organizacje pozarządowe w zakresie realizacji usług publicznych na rzecz mieszkańców, co pozwoli na podniesienie spójności i konkurencyjności regionów. Dotyczy to również Gminy Blachownia i subregionu północnego województwa śląskiego.

Zgodnie z powyższym, w Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2014-2020 zaplanowano kierunki związane z poprawą funkcjonowania administracji w zakresie podniesienia sprawności działania Urzędu Gminy, doskonalenia kwalifikacji pracowników, e-administracji oraz budowy i promocji marki gminy, w tym poprzez partnerskie współdziałanie z mediami lokalnymi i regionalnymi oraz skuteczny, tj. spójny i efektywny system promocji. Ponadto, wszelkie działania gminy ukierunkowane będą na pogłębienie współpracy międzysamorządowej oraz międzysektorowej i międzyorganizacyjnej. Partnerskie współdziałanie uprawdopodobnia zaistnienie efektu synergii oraz osiągnięcie przewagi konkurencyjnej

Cel operacyjny IV.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi

Strategia postępowania:

Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich polega na dywersyfikacji gospodarki wiejskiej, czyli zmianie pojmowania i traktowania terenów wiejskich jako obszarów monofunkcyjnych, na których dominuje rolnictwo i produkcja rolnicza. Terenom tym nadawane są nowe funkcje,

celem redukcji panującego tam bezrobocia oraz podniesienia estetyki i atrakcyjności społeczno-ekonomicznej -jako miejsca do życia i pracy. Priorytetem jest poprawa sytuacji bytowej mieszkańców, dzięki rozwijaniu wielofunkcyjnych form aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej (w szczególności pozarolniczej). Zgodnie z założeniami wielofunkcyjności, gospodarka obszarów wiejskich winna w znacznym stopniu opierać się na inicjatywie przedsiębiorcy wiejskiego. Wielofunkcyjny rozwój wsi uwarunkowany jest również rozwojem odpowiedniej infrastruktury, odpowiadającej na zdiagnozowane zapotrzebowanie i uwzględniającej potrzeby lokalne, jak również wykreowaniem szerokiej oferty wspierająco-doradczej dla mieszkańców (w zakresie profesjonalizacji produkcji rolniczej oraz aktywności około- i pozarolniczej). Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich stanowi jedno z najważniejszych założeń Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Uwzględniając wytyczne, płynące z dokumentów nadrzędnych, a także wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej i przeprowadzonej analizy strategicznej SWOT, wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich Gminy Blachownia uznano za priorytet rozwojowych w perspektywie 2020 roku.

Cel operacyjny IV.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy

Strategia postępowania:

W trosce o środowisko naturalne i jego ograniczone zasoby, zarządzanie rozwojem gminy powinno opierać się na idei rozwoju zrównoważonego, oznaczającego rozwój społeczno-gospodarczy w harmonii, zgodzie i przy poszanowaniu uwarunkowań środowiskowych, zapewniający równowagę ekologiczną oraz zachowanie zdolności przyrody do samoregulacji. Konsekwencją złej kondycji środowiska są problemy bytowe, wynikające m.in. z możliwości braku wody zdatnej do picia na terenie gminy (co zdarza się w okresach suszy, jak i powodzi), czy zanieczyszczenia powietrza (wpływające negatywnie na stan zdrowia mieszkańców). Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę oraz optymalizacja jej zużycia, obok ograniczania zanieczyszczeń przedostających się do cieków wodnych, będzie ważnym aspektem ochrony zasobów wodnych. W ramach niniejszego celu zaplanowano również racjonalizację zużycia energii, surowców i minerałów oraz wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. Ochrona przyrody realizowana będzie także poprzez wyznaczenie i wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego wytycznych z map zagrożeń i ryzyk przyrodniczych, oraz określenie zasad właściwego gospodarowania terenami zagrożonymi, np. powodzią czy suszą hydrologiczną. Identyfikacja i wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego terenów osuwiskowych pozwoli na zmniejszenie ewentualnych konsekwencji ruchów osuwiskowych. Podstawę polityki ochrony środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego gminy stanowić będzie jednak przede wszystkim aktywna edukacja obywatelska w zakresie ekologii. Działania kierowane do dzieci i młodzieży odbywać się będą zarówno w ramach normalnego procesu edukacji od szkoły podstawowej, jak również w ramach zajęć

poza normalnymi godzinami nauki. Promocja postaw proekologicznych oraz zmiana dotychczasowych przyzwyczajęń osób dorosłych realizowana będzie poprzez szeroki wachlarz działań, jak np. akcje marketingowe w mediach, konkursy i kampanie społeczne. Ważne będzie uświadamianie i wytwarzanie poczucia konieczności prowadzenia działalności turystycznej, rolniczej, gospodarczej na terenie gminy w zgodzie z poszanowaniem walorów przyrodniczych i zasad ekologii

11. System monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania jej zapisów do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego. Proces wdrażania Strategii jest rozpatrywany na trzech głównych poziomach:

- organizacyjnym,
- merytorycznym,
- społecznym.

Poziom organizacyjny

Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu aktywizacji mieszkańców gminy, które mogą być partnerami administracji samorządowej w procesie wdrażania. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Koordinacja procesu wdrażania i aktualizacji Strategii będzie odbywać się poprzez wykorzystanie samorządowego modelu zarządzania Strategią. Model ten przekazuje proces zarządzania Strategią w ręce przedstawicieli władz jednostek samorządowych, a więc w tym przypadku - Burmistrza Gminy Blachownia oraz Rady Miejskiej w Blachowni. Decyzje, podejmowane w porozumieniu tych organów, oparte na kompleksowym podejściu do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, będą w bardzo istotny sposób wpływały na rozwój lokalny gminy.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami.

Celem wystąpienia efektu synergii w odniesieniu do działań władz samorządowych w zakresie stymulowania rozwoju gminy, zostanie utworzony ośrodek koordynacji podejmowanych decyzji - **Centrum Koordynacji ds. Wdrażania Strategii**. Zakłada się, że w jego składzie znajdą się: sekretarz gminy oraz kierownicy zespołów, funkcjonujących w Urzędzie Miejskim w Blachownia oraz ewentualnie inne osoby.

Podstawowymi zadaniami Centrum w zakresie wdrażania Strategii i rozwoju lokalnego powinny być:

- koordynacja współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii i innych dokumentach branżowych,
- przygotowanie okresowych raportów o stanie społeczno-gospodarczym gminy, pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiągniętych w zakresie wdrażanych kierunków interwencji oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań. Wszyscy partnerzy realizujący zadania w Strategii Rozwoju będą poproszeni o aktywną współpracę z Centrum. W tym celu u każdej jednostki koordynującej zadania w Strategii powinna zostać wyznaczona osoba do kontaktu z Centrum, szczególnie w kontekście aktualizacji i monitorowania dokumentu. Utworzenie takiej struktury poziomej na terenie gminy z pewnością przyczyni się do koordynacji zadań w zakresie wspierania rozwoju lokalnego, efektywniejszego generowania pomysłów na wspólne projekty oraz realnego zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030.

Sprawozdawczość z monitoringu oraz aktualizacja Strategii dokonywana będzie co roku. Centrum Koordynacji dokonuje okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

- 1) analizę wskaźnikową, opracowywaną przez Centrum na podstawie informacji otrzymanych od wydziałów i referatów Urzędu Gminy oraz jednostek gminy, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego;
- 2) raport z realizacji kierunków interwencji Strategii Rozwoju, przygotowywany przez Centrum na podstawie informacji otrzymanych od wydziałów i referatów Urzędu Gminy w Blachowni oraz jednostek gminy.

Analiza wskaźnikowa, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii Rozwoju, będzie przygotowywana przez Centrum w oparciu o

pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka publiczna - generowana przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl - z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych;
- statystyka prowadzona przez samorząd gminny - generowana i gromadzona przez poszczególne wydziały i referaty Urzędu Gminy Blachownia oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do Centrum; statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym - przekazywanie informacji i danych przez te podmioty i jednostki zewnętrzne do Centrum powinno odbywać się na mocy porozumień pomiędzy samorządem gminy oraz wskazanymi podmiotami i jednostkami. Porozumienia te dotyczą takich podmiotów i jednostek zewnętrznych, jak np.: izby i stowarzyszenia gospodarcze, Śląska Organizacja Turystyczna, Wojewódzki Konserwator Zabytków, zarządcy dróg, starostwo Powiatowe w Częstochowie, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

W wyborze mierników określających postęp realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Blachowni na lata 2016-2030 przyjęto zasadę ograniczonej liczby mierników monitorowania dla każdego z celów - zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Przy doborze mierników kierowano się adekwatnością, jednak głównym ograniczeniem była dostępność danych. Podstawowym źródłem danych do monitorowania poziomu realizowania Strategii stała się statystyka publiczna oraz gminna, a w niektórych przypadkach konieczne jest zawiązanie porozumień z podmiotami i jednostkami zewnętrznymi.

W ramach analizy wskaźnikowej, realizowanej przez Centrum, mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (BDL GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych, tj. np. w porównaniach względnych do innych gmin oraz średniej dla powiatu tarnowskiego, województwa Śląskiego czy kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku ostatniego badania (dynamika).

Pomocnicza tabela do przekazywania danych statystycznych do Centrum przez wydziały i referaty Urzędu Gminy w Blachowni oraz jednostki gminy (jako dane własne oraz pozyskane od instytucji zewnętrznych) wygląda następują

Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Radzie Gminy w Blachowni, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Tym samym Rada będzie wsparciem

merytorycznym dla Centrum Koordynacji. Monitoring i aktualizacja będzie dokonywana w przedstawiony poniżej sposób:

1. Zadania związane z monitoringiem i aktualizacją Strategii powierza się Burmistrzowi Gminy Blachownia.
2. Odpowiedzialność za zwoływanie posiedzeń Rady Miejskiej w zakresie ewaluacji i aktualizacji Strategii powierza się Przewodniczącemu Rady, na wniosek Burmistrza Gminy Blachownia.
3. Odpowiedzialność za obsługę techniczną i organizacyjną prac ewaluacyjnych i aktualizacyjnych Rady Gminy powierza się Centrum Koordynacji.
4. Każdego roku realizacji Strategii, w terminie do końca lutego danego roku, wyznaczony kierownik Centrum Koordynacji będzie składał Burmistrzowi Gminy Blachownia raport z realizacji kierunków interwencji oraz analizę wskaźnikową realizacji celów Strategii za dany okres sprawozdawczy.
5. Zakres raportu z realizacji kierunków interwencji obejmuje:
 - skrótkowe przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych kierunków interwencji,
 - skrótkowe przedstawienie ewentualnych trudności realizacyjnych dla poszczególnych kierunków interwencji, z uwzględnieniem proponowanych działań naprawczych,
 - wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunków interwencji w badanym okresie, w podziale na źródła finansowania.
6. Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów strategii obejmuje:
 - porównanie wskaźników bazowych (dla roku 2014) ze wskaźnikami dla badanego okresu realizacji Strategii,
 - wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych Strategii.
7. Raport z realizacji kierunków interwencji oraz analiza wskaźnikowa są przygotowywane przez Centrum Koordynacji w oparciu o informacje i dane statystyczne przesłane przez jednostki realizujące lub jednostki monitorujące ze strony gminy. Centrum Koordynacji, na początku stycznia odpowiedniego roku, przesyła powiadomienie o rozpoczęciu procesu sprawozdawczego za dany okres do wszystkich jednostek realizujących lub do jednostek monitorujących ze strony gminy, jeżeli w przypadku danego kierunku interwencji jednostką realizującą jest podmiot zewnętrzny.

Wraz z powiadomieniem Centrum Koordynacji przesyła formularze sprawozdawcze zawarte w Strategii oraz wykaz kierunków interwencji realizowanych lub monitorowanych przez dany referat Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne gminy. Informacje o stopniu realizacji poszczególnych kierunków interwencji oraz osiągniętych wskaźnikach za dany okres, jednostki przygotowują na formularzach sprawozdawczych przesłanych przez Centrum - do końca stycznia odpowiedniego roku.

8. Raporty z realizacji kierunków interwencji oraz analizy wskaźnikowe realizacji celów Strategii w badanym okresie będą przedstawiane Radzie Gminy w terminie do końca I kwartału odpowiedniego roku oraz podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej.

9. Przewodniczący Rady Gminy, na wniosek Burmistrza Blachownii, może zaprosić do prac Rady w zakresie monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii przedstawicieli innych instytucji.

10. Na specjalnym posiedzeniu Rada Gminy dokonuje ewaluacji i ewentualnej aktualizacji Strategii.

11. Przewodniczący Rady Gminy, na wniosek Burmistrza Gminy Blachownia, zwołuje posiedzenie ewaluacyjne i aktualizujące - w październiku lub listopadzie odpowiedniego roku - dotyczące realizacji Strategii.

12. Przewodniczący Rady Gminy, na wniosek Burmistrza Gminy Blachownia, może zwołać dodatkowe posiedzenia ewaluacyjne i aktualizujące.

13. Rada Gminy na posiedzeniu ewaluacyjnym i aktualizującym dokonuje:

- oceny realizacji celów Strategii na podstawie materiałów przygotowanych przez Centrum Koordynacji (stan osiągnięcia wskaźników przyjętych dla poszczególnych celów operacyjnych Strategii),
- identyfikacji problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych celów,
- opracowania propozycji niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów.
- Propozycje niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów Rada Gminy przedstawia Burmistrzowi Gminy Blachownia, który podejmuje decyzję o ich ewentualnym uwzględnieniu w Strategii.

Prace Rady Gminy na specjalnym posiedzeniu ewaluacyjnym i aktualizującym są protokołowane. Efektem posiedzeń jest sprawozdanie z posiedzeń Rady przygotowywane przez Biuro Rady.

Poziom społeczny

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii. Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- 1) Radni, pracownicy Urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych;
- 2) Posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem;
- 3) Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
- 4) Sektor finansowy - banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
- 5) Wyższe uczelnie z terenu regionu;
- 6) Organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, placówki edukacyjne.

Upowszechnienie zapisów Strategii wśród społeczności lokalnej ma na celu:

- 1) Poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju;
- 2) Objasnienie dalszych etapów procesu planowania rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie - realizacja zapisów Strategii, zaproszenie partnerów do współpracy;
- 3) Prezentację lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego gminy, priorytetów i kierunków rozwoju w najbliższych latach (obszary priorytetowe i cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji);
- 4) Objasnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze Strategii Rozwoju - z kierunków interwencji;
- 5) Zachęcenie do wzięcia udziału w realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030.

W celu upowszechnienia treści Strategii należy przeprowadzić proponowane działania:

- 1) Opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom treść Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030.
- 2) Umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym Strategię
- 3) Udzielanie przez władze samorządowe gminy wywiadów dla prasy lokalnej i regionalnej na temat zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 oraz

sposobów realizacji jej zapisów.

4) Przekazanie bibliotekom publicznym oraz szkołom z terenu gminy wydrukowanego egzemplarza tekstu Strategii wraz z nagraniem płytą CD, zawierającą materiał informacyjny.

Ważnym adresatem Strategii Rozwoju Gminy Blachownia na lata 2016-2030 jest również otoczenie jednostki, szczególnie:

- Sąsiednie gminy,
- Powiat kłobucki,
- Zarząd Województwa Śląskiego,
- Wojewoda Śląsk,
- Organizacje samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu,
- Organizacje rządowe, samorządowe i pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu (regionalnym i krajowym);
- Potencjalni inwestorzy zainteresowani inwestycjami w gminie,
- Zagraniczni partnerzy samorządowi Gminy Blachownia.